

DIREKTIVE

DIREKTIVA SVETA 2008/90/ES

z dne 29. septembra 2008

o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja

(prenovljena različica)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 37 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

z dne 8. maja 2000 o varstvenih ukrepih proti vnosu organizmov, škodljivih za rastline ali rastlinske proizvode, v Skupnost in proti njihovemu širjenju v Skupnosti ⁽⁴⁾.

(1) Direktiva Sveta 92/34/EGS z dne 28. aprila 1992 o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja ⁽²⁾ je bila večkrat bistveno spremenjena ⁽³⁾. Ker so predvidene nadaljnje spremembe, bi jo bilo treba zaradi jasnosti prenoviti.

(2) Pridelava sadja ima pomembno vlogo v kmetijstvu Skupnosti.

(3) Zadovoljivi rezultati pri pridelavi sadja so v veliki meri odvisni od kakovosti in zdravstvenega stanja materiala, uporabljenega za razmnoževanje, in od kakovosti in zdravstvenega stanja sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja.

(4) Usklajeni pogoji na ravni Skupnosti kupcem v vsej Skupnosti zagotavljajo zdrav in kakovosten razmnoževalni material in sadne rastline.

(5) Če se usklajeni pogoji nanašajo na zdravstveno varstvo rastlin, morajo biti skladni z Direktivo Sveta 2000/29/ES

(6) Primerno je določiti predpise Skupnosti za tiste rodove in vrste sadnih rastlin, ki so zelo pomembne za gospodarstvo Skupnosti, skupaj s postopkom Skupnosti za nadaljnje dodajanje rodov in vrst na seznam rodov in vrst, ki jih zadeva ta direktiva. Seznam bi moral vključevati tiste rodove in vrste, ki so v državah članicah najbolj razširjene in katerih razmnoževalni material in/ali sadne rastline predstavljajo znaten trg, ki obsega več kot eno državo članico.

(7) Brez poseganja v določbe o zdravstvenem varstvu rastlin v Direktivi 2000/29/ES, predpisov Skupnosti o trženju razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin ni primerno uporabljati, kadar se izkaže, da so takšni proizvodi namenjeni izvozu v tretje države, saj so tam veljavna pravila lahko drugačna od pravil v tej direktivi.

(8) Zaradi jasnosti bi bilo treba določiti ustrezne opredelitve pojmov. Te bi morale temeljiti na tehničnem in znanstvenem napredku, zadevni pojem pa bi moral biti popolnoma jasen, da se olajša usklajevanje notranjega trga in se pri tem upoštevajo nove priložnosti trga ter vsi novi postopki, uporabljeni pri proizvodnji razmnoževalnega materiala. Navedene opredelitve pojmov bi morale biti usklajene z opredelitvami, sprejetimi za trženje drugega razmnoževalnega materiala, ki ga zajema zakonodaja Skupnosti.

(9) Zaželeno je vzpostavitev standardov zdravstvenega varstva in kakovosti rastlin za vsak rod in vrsto sadne rastline, ki bi temeljili na mednarodnih shemah in ki lahko med drugim vključujejo določbe za testiranje na patogene. Zato je primerno zagotoviti sistem usklajenih pravil za različne kategorije razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, ki naj bi se tržili s sklicevanjem na navedene mednarodne sheme, če so na voljo.

⁽¹⁾ Mnenje podano 11. decembra 2007 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽²⁾ UL L 157, 10.6.1992, str. 10.

⁽³⁾ Glej del A Priloge II.

⁽⁴⁾ UL L 169, 10.7.2000, str. 1.

- (10) V skladu s sedanjo kmetijsko prakso je potrebno, da se razmnoževalni material in sadne rastline pregledajo uradno ali pa pod uradnim nadzorom, kot je predvideno za druge vrste, ki jih zajema zakonodaja Skupnosti.
- (11) Gensko spremenjen razmnoževalni material in sadne rastline se ne bi smele dati na trg, sadne sorte pa se ne bi smele uradno registrirati, če niso bili sprejeti vsi ustrezni ukrepi, da bi se izognili tveganju za zdravje ljudi ali okolje, kot je navedeno v Direktivi 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje⁽¹⁾ in Uredbi (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi⁽²⁾.
- (12) Zaželeno je zagotoviti ohranitev genske raznovrstnosti in njeno trajnostno uporabo. Sprejeti bi bilo treba ustrezne ukrepe za ohranitev biotske raznovrstnosti, da bi se zagotovila ohranitev obstoječih sort v skladu z drugo ustrežno zakonodajo Skupnosti.
- (13) Primerno je določiti pogoje za trženje materiala, namenjenega poskusom, znanstvenim proučevanjem ali selekciji, če ta material zaradi posebne uporabe ne more izpolnjevati standardov zdravstvenega varstva in kakovosti rastlin.
- (14) Predvsem naloga dobaviteljev razmnoževalnega materiala in/ali sadnih rastlin je zagotoviti, da njihovi proizvodi izpolnjujejo pogoje, določene v tej direktivi. Primerno je opredeliti vlogo dobaviteljev in pogoje, ki veljajo zanje. Dobavitelji bi morali biti uradno registrirani, da se ustvari pregleden in ekonomsko veljaven postopek potrjevanja razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin.
- (15) Dobavitelji, ki tržijo le nepoklicnim končnim potrošnikom, se lahko izvzamejo iz obveznosti registracije.
- (16) V prid kupcev razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin je, da so imena sort znana in se jamči njihova istovetnost, da se tako omogoči sledljivost sistema in poveča zaupanje na trgu.
- (17) Navedeni cilj je najlažje doseči s splošnim poznavanjem sorte, zlasti pri starih sortah, ali z dosegljivostjo opisa, ki temelji na protokolih Urada Skupnosti za sorte rastlin (CPVO) ali, če teh ni, na drugih mednarodnih ali nacionalnih pravilih.
- (18) Da se zagotovi istovetnost razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin ter njihovo trženje v skladu s predpisi, bi bilo treba določiti predpise Skupnosti o ločevanju partij in označevanju. Etikete bi morale vsebovati podatke, potrebne tako pri uradnem nadzoru kot za uporabnika.
- (19) Pristojni organi držav članic bi morali pri izvajanju nadzora in inšpekcijskih pregledov zagotoviti, da so pogoji v zvezi z razmnoževalnim materialom ali sadnimi rastlinami in dobavitelji izpolnjeni. Raven, pogostost in intenzivnost tovrstnih inšpekcijskih pregledov bi bilo treba določiti ob upoštevanju kategorije zadevnega materiala.
- (20) Treba bi bilo zagotoviti nadzorne ukrepe Skupnosti, s katerimi bi v vseh državah članicah zagotovili enotno uporabo standardov, določenih v tej direktivi.
- (21) Treba bi bilo sprejeti pravila, ki bi ob morebitnih začasnih težavah zaradi naravnih nesreč, kot so požar in neurja ali nepredvidljive okoliščine, z dobavo dovoljevala trženje razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, za katere veljajo manj stroge zahteve od zahtev v tej direktivi, za omejeno obdobje in pod določenimi pogoji.
- (22) V skladu z načelom sorazmernosti bi bilo treba sprejeti določbo, ki bi državam članicam omogočala, da se vsi tisti majhni proizvajalci, katerih pridelava in prodaja razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin sta namenjeni za končno uporabo oseb na lokalnem trgu, ki se ne ukvarjajo poklicno s pridelavo rastlin („lokalni promet“), izvzamejo iz zahtev o označevanju, pregledov in uradnih pregledov.
- (23) Državam članicam bi bilo treba prepovedati določanje novih pogojev ali omejitev za rodove in vrste iz Priloge I, razen tistih, predpisanih v tej direktivi.

(¹) UL L 106, 17.4.2001, str. 1.

(²) UL L 268, 18.10.2003, str. 1.

- (24) Treba bi bilo zagotoviti določbo za odobritev trženja razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, pridelanih v tretjih državah, znotraj Skupnosti, vendar le, če dajejo enaka zagotovila kot razmnoževalni material in sadne rastline, ki so pridelane v Skupnosti in so v skladu s predpisi Skupnosti.
- (25) Za uskladitev tehničnih metod preverjanja, ki jih uporabljajo države članice, in za primerjanje razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, pridelanih v Skupnosti, s tistimi, pridelanimi v tretjih državah, bi bilo treba opravljati primerjalne poskuse, s katerimi bi preverili skladnost teh proizvodov z zahtevami te direktive.
- (26) Da bi se izognili oviranju trgovine, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da na svojem ozemlju prehodno dovolijo trženje potrjenega materiala in materiala CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*), pridobljenega od matičnih rastlin, ki na datum začetka uporabe te direktive že obstajajo in so že potrjene ali sprejete kot material CAC, tudi če ta material ne izpolnjuje novih pogojev.
- (27) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o izvrševanju na Komisijo prenesenih izvedbenih pooblastil⁽¹⁾.
- (28) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z roki za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, ki so navedeni v delu B Priloge II –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE 1

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE POJMOV

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za trženje razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja v Skupnosti.
2. Ta direktiva se uporablja za rodove in vrste iz Priloge I ter njihove križance. Uporablja se tudi za podlage in druge dele

rastlin drugih rodov ali vrst razen tistih iz Priloge I ali njihovih križancev, če so ali bodo cepljeni z materialom katerega izmed navedenih rodov ali vrst iz Priloge I ali njihovih križancev.

3. Ta direktiva se uporablja brez poseganja v pravila zdravstvenega varstva rastlin iz Direktive 2000/29/ES.
4. Ta direktiva se ne uporablja za razmnoževalni material ali sadne rastline, ki so namenjeni za izvoz v tretje države, če so primerno označeni in izolirani.

Izvedbeni ukrepi v zvezi s prvim pododstavkom, predvsem glede identifikacije in izolacije, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „razmnoževalni material“ pomeni seme, dele rastlin in cele rastline, vključno s podlagami, ki so namenjeni za razmnoževanje in pridelavo sadik sadnih rastlin;
2. „sadne rastline“ pomeni rastline, namenjene sajenju ali presa-
janju, potem ko so dane na trg;
3. „sorta“ pomeni skupino rastlin znotraj iste botanične siste-
matske enote najnižje znane stopnje, ki jo je mogoče:
 - (a) opredeliti z izraženimi lastnostmi, ki izhajajo iz zadev-
nega genotipa ali kombinacije genotipov;
 - (b) razlikovati od katere koli druge skupine rastlin vsaj
glede ene od teh lastnosti; in
 - (c) obravnavati kot enoto glede na njeno sposobnost, da se
pri razmnoževanju ne spremeni;
4. „klon“ pomeni gensko izenačeno vegetativno potomstvo ene
rastline;

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

5. „pred-bazni material“ pomeni razmnoževalni material, ki:
- (a) je bil pridelan v skladu s splošno priznanimi metodami za ohranitev istovetnosti sorte, vključno z ustreznimi pomološkimi lastnostmi, in za preprečevanje bolezni;
 - (b) je namenjen za pridelovanje baznega materiala ali certificiranega materiala, razen sadnih rastlin;
 - (c) izpolnjuje posebne zahteve za pred-bazni material, določene v skladu s členom 4, in
 - (d) za katerega je bilo na podlagi uradnega inšpekcijskega pregleda ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje iz točk (a), (b) in (c);
- (b) sadne rastline, ki:
- (i) so bile pridelane neposredno iz certificiranega, baznega ali pred-baznega razmnoževalnega materiala;
 - (ii) so namenjene za pridelavo sadja;
 - (iii) izpolnjujejo posebne zahteve za certificiran material, določene v skladu s členom 4, in
 - (iv) za katere je bilo na podlagi uradnega inšpekcijskega pregleda ugotovljeno, da izpolnjujejo pogoje iz točk (i), (ii) in (iii);
6. „bazni material“ pomeni razmnoževalni material, ki:
- (a) je bil pridelan neposredno ali v znanem številu stopenj na vegetativen način iz pred-baznega materiala v skladu s splošno priznanimi metodami za ohranitev istovetnosti sorte, vključno z ustreznimi pomološkimi lastnostmi, in za preprečevanje bolezni;
 - (b) je namenjen za pridelovanje certificiranega materiala;
 - (c) izpolnjuje posebne zahteve za bazni material, določene v skladu s členom 4; in
 - (d) za katerega je bilo na podlagi uradnega inšpekcijskega pregleda ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje iz točk (a), (b) in (c);
7. „certificiran material“ pomeni:
- (a) razmnoževalni material, ki:
 - (i) je bil pridelan neposredno na vegetativen način iz baznega materiala ali pred-baznega materiala, ali, če gre za pridelavo podlag, iz certificiranega semena, pridobljenega od baznega ali certificiranega materiala podlag;
 - (ii) je namenjen za pridelavo sadnih rastlin;
 - (iii) izpolnjuje posebne zahteve za certificiran material, določene v skladu s členom 4, in
 - (iv) za katerega je bilo na podlagi uradnega inšpekcijskega pregleda ugotovljeno, da izpolnjuje pogoje iz točk (i), (ii) in (iii);
8. „material CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*)“ pomeni razmnoževalni material in sadne rastline, ki:
- (a) so sortno pristni in primerno sortno čisti,
 - (b) so namenjeni za:
 - pridelavo razmnoževalnega materiala,
 - pridelavo sadnih rastlin in/ali
 - pridelavo sadja,
 - (c) izpolnjujejo posebne zahteve za material CAC, določene v skladu s členom 4;
9. „dobavitelj“ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, ki poklicno opravlja vsaj eno izmed naslednjih dejavnosti, povezanih z razmnoževalnim materialom ali s sadnimi rastlinami: razmnoževanje, pridelovanje, hranjenje in/ali obdelovanje, uvoz in trženje;
10. „trženje“ pomeni prodajo, posedovanje z namenom prodaje, dajanje v prodajo in vsako prepustitev, dobavo ali prenos tretjim osebam z namenom komercialne uporabe razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin, proti plačilu ali ne;
11. „odgovorni uradni organ“ pomeni
- (a) organ, ki ga ustanovi ali določi država članica pod nadzorom nacionalne vlade in je odgovoren za vprašanja glede kakovosti razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin;

(b) kateri koli državni organ, ustanovljen:

— bodisi na nacionalni ravni bodisi

— na regionalni ravni, pod nadzorom državnih organov, v mejah, ki jih določi zakonodaja zadevne države članice;

12. „uradni inšpekcijski pregled“ pomeni inšpekcijski pregled, ki ga opravi odgovorni uradni organ ali je opravljen v njegovem imenu;

13. „partija“ pomeni število enot določenega blaga, razpoznavnega po homogenosti sestave in izvoru.

POGLAVJE 2

ZAHTEVE ZA RAZMNOŽEVALNI MATERIAL IN SADNE RASTLINE

Člen 3

Splošne zahteve za dajanje na trg

1. Razmnoževalni material in sadne rastline se lahko tržijo le, če:

(a) je bil razmnoževalni material uradno potrjen kot „pred-bazni material“, „bazni material“ ali „certificiran material“, ali če izpolnjuje pogoje, da se lahko šteje za material CAC;

(b) so bile sadne rastline uradno potrjene kot certificiran material ali če izpolnjujejo pogoje, da se lahko štejejo za material CAC.

2. Razmnoževalni material in sadne rastline iz gensko spremenjenega organizma v smislu točk 1 in 2 člena 2 Direktive 2001/18/ES se dajo na trg le, če je bil gensko spremenjeni organizem odobren v skladu z navedeno direktivo ali v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003.

3. Če so proizvodi, pridobljeni iz sadnih rastlin ali razmnoževalnega materiala, namenjeni za uporabo kot živila ali v živilih v smislu člena 3 oziroma kot krma ali v krmi v smislu

člena 15 Uredbe (ES) št. 1829/2003, se zadevni razmnoževalni material ali sadna rastlina da na trg le, če so bila živila ali krma iz tega materiala odobrena v skladu z navedeno uredbo.

4. Ne glede na odstavek 1 lahko države članice na svojem ozemlju dobaviteljem odobrijo, da dajo na trg ustrezno količino razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, namenjenih:

(a) za preizkuse ali znanstvene namene;

(b) za selekcijo; ali

(c) za pomoč pri ohranjanju genske raznovrstnosti.

Pogoji, pod katerimi lahko države članice izdajo takšno odobritev, se lahko določijo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

Člen 4

Posebne zahteve za rod in vrste

V skladu s postopkom iz člena 19(3) se za vsak rod ali vrsto iz Priloge I, določijo posebne zahteve, ki podrobneje določajo:

(a) pogoje, ki jih mora izpolnjevati material CAC, predvsem tiste, ki se nanašajo na uporabljeni sistem razmnoževanja, na čistost nasada med rastjo, zdravstveno stanje rastlin in na sortnost, razen pri podlagah, ki ne pripadajo določeni sorti;

(b) pogoje, ki jih mora pred-bazni, bazni in certificirani material izpolnjevati glede kakovosti (za pred-bazni in bazni material vključno z metodami za ohranitev istovetnosti sorte, in kjer je primerno, klona, vključno z ustreznimi pomološkimi lastnostmi), zdravstvenega stanja, uporabljenih metod in postopkov preizkušanja, glede uporabljenega sistema razmnoževanja ter glede sortnosti, razen pri podlagah, ki ne pripadajo določeni sorti;

(c) pogoje, ki jih morajo izpolnjevati podlage in drugi deli rastlin rodov ali vrst, ki niso navedeni v Prilogi I, ali njihovih križanci, če je razmnoževalni material rodov in vrst iz Priloge I ali njihovih križancev cepljen nanje.

POGLAVJE 3

ZAZHTEVE, KI JIH MORAJO IZPOLNJEVATI DOBAVITELJI

Člen 5

Registracija

1. Države članice zagotovijo, da so dobavitelji uradno registrirani za dejavnosti, ki jih opravljajo po tej direktivi.

2. Države članice lahko določijo, da se odstavek 1 ne uporablja za dobavitelje, ki tržijo le nepoklicnim končnim potrošnikom.

3. Za uporabo odstavkov 1 in 2 se lahko sprejmejo podrobna pravila v skladu s postopkom iz člena 19(2).

Člen 6

Posebne zahteve

1. Države članice zagotovijo, da se pred-bazni, bazni in certificirani material ter material CAC prideluje v odgovornosti dobaviteljev, ki se ukvarjajo s pridelavo ali razmnoževanjem razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin. Dobavitelji v ta namen:

— opredelijo in nadzorujejo kritična mesta v svojem proizvodnem procesu, ki vplivajo na kakovost materiala,

— hranijo podatke o nadzoru iz prve alineje, da so na voljo za preveritev, kadar to zahteva odgovorni uradni organ,

— po potrebi vzamejo vzorce za laboratorijsko analizo, in

— zagotovijo, da se lahko partije razmnoževalnega materiala med pridelavo ločeno razpozna.

2. Države članice zagotovijo, da v primerih, ko se v obratih dobavitelja pojavi škodljiv organizem, naveden na seznamu v Prilogi k Direktivi 2000/29/ES ali na katerega se nanašajo posebne zahteve, določene v skladu s členom 4 te direktive, v večjem obsegu od dovoljenega v teh posebnih zahtevah, dobavitelj o tem nemudoma poroča odgovornemu uradnemu organu, ne glede na kakršne koli obveznosti poročanja iz Direktive 2000/29/ES, in izvede vse ukrepe, ki jih navedeni organ odredi.

3. Države članice zagotovijo, da dobavitelji pri trženju razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin vodijo evidenco o svoji prodaji in nakupih najmanj tri leta.

Prvi pododstavek ne velja za dobavitelje, za katere v skladu s členom 5(2) ni potrebna registracija.

4. Podrobna pravila za uporabo odstavka 1 se lahko določijo po postopku iz člena 19(2).

POGLAVJE 4

RAZPOZNAVANJE SORTE IN OZNAČEVANJE

Člen 7

Razpoznavanje sorte

1. Razmnoževalni material in sadne rastline se tržijo s sklicevanjem na sorto, ki ji pripadajo. Če v primeru podlag material ne pripada nobeni sorti, se je treba sklicevati na vrsto ali medvrstni križanec, ki mu pripada.

2. Sorte, na katere se je treba sklicevati v skladu z odstavkom 1, so:

(a) pravno zavarovane z žlahtniteljsko pravico v skladu z določbami o varstvu novih sort;

(b) uradno registrirane v skladu z odstavkom 4 tega člena; ali

(c) splošno znane; sorta se šteje kot splošno znana, če:

(i) je bila uradno registrirana v drugi državi članici;

(ii) je bil zanjo v kateri koli državi članici vložen zahtevek za uradno registracijo ali zahtevek za žlahtniteljsko pravico iz točke (a); ali

(iii) se je že tržila pred 30. septembrom 2012 na ozemlju zadevne države članice ali druge države članice, če ima uradno priznani opis.

Sklicevanje v skladu z odstavkom 1 je možno tudi za sorto, ki nima prave vrednosti za tržno rastlinsko pridelavo, če ima uradno priznani opis ter se razmnoževalni material in sadne rastline tržijo kot material CAC na ozemlju zadevne države članice in so kot taki razpoznavni s sklicem na to določbo na etiketi in/ali dokumentu.

3. Kolikor je mogoče, se vsako sorto enako poimenuje v vseh državah članicah v skladu z izvedbenimi ukrepi, ki se lahko sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2) ali, če ti ne obstajajo, v skladu s priznanimi mednarodnimi smernicami.

4. Sorte se lahko uradno registrirajo, če se ugotovi, da izpolnjujejo določene uradno sprejete zahteve in so uradno opisane. Uradno se lahko registrirajo tudi, če se je njihov material že tržil pred 30. septembrom 2012 na območju določene države članice pod pogojem da imajo uradno priznani opis.

Gensko spremenjena sorta je lahko uradno registrirana le, če je bil gensko spremenjeni organizem, ki ga vsebuje, odobren v skladu z Direktivo 2001/18/ES ali Uredbo (ES) št. 1829/2003.

Če so proizvodi, pridobljeni iz sadnih rastlin ali razmnoževalnega materiala, namenjeni za uporabo kot živila ali v živilih v smislu člena 3 oziroma kot krma ali v krmi v smislu člena 15 Uredbe (ES) št. 1829/2003, se zadevna sorta uradno registrira le, če so bila živila ali krma iz tega materiala odobreni v skladu z navedeno uredbo.

5. Zahteve za uradno registracijo, navedene v odstavku 4, določijo v skladu s postopkom iz člena 19(2), ob upoštevanju najnovejših spoznanj v znanosti in tehniki, zajemajo pa:

(a) pogoje za uradno registracijo, ki lahko vključujejo zlasti različnost, nespremenljivosti in zadostno izenačenost;

(b) lastnosti, ki jih je najmanj treba ugotoviti pri preizkušanju različnih sadnih vrst;

(c) minimalne zahteve za izvajanje preizkušanja;

(d) najdaljše obdobje veljave uradne registracije sorte.

6. V skladu s postopkom iz člena 19(2):

— se lahko predpiše sistem sporočanja o sortah, vrstah ali medvrstnih križancih odgovornim uradnim organom držav članic,

— se lahko odloči, da se lahko vzpostavi in objavi skupni seznam sort.

Člen 8

Sestava in prepoznavanje partij

1. Med pridelavo ter med izkopom ali odvzemom s starševskega materiala je treba razmnoževalni material in sadne rastline hraniti v ločenih partijah.

2. Če se razmnoževalni material in sadne rastline različnega izvora med pakiranjem, skladiščenjem, transportom ali dostavo združi ali pomeša, vodi dobavitelj o tem evidenco z naslednjimi podatki: sestava partije in izvor posameznih sestavin.

Člen 9

Označevanje

1. Razmnoževalni material in sadne rastline se tržijo le v zadostno homogenih partijah in če:

(a) izpolnjujejo zahteve za material CAC in so opremljene z dokumentom, ki ga izda dobavitelj v skladu s posebnimi zahtevami, določenimi v skladu s členom 4. Če ta dokument vsebuje uradno izjavo, mora biti ta jasno ločena od drugih podatkov v dokumentu; ali

(b) izpolnjujejo zahteve za pred-bazni, bazni ali certificiran material in jih je kot take potrdil odgovorni uradni organ v skladu s posebnimi zahtevami, določenimi v členu 4.

Zahteve glede označevanja in/ali pečatenja in pakiranja razmnoževalnega materiala in/ali sadnih rastlin se lahko določijo v izvedbenih ukrepih, sprejetih v skladu s postopkom iz člena 19(3).

2. V primeru dobave na drobno razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin nepoklicnemu končnemu porabniku se lahko zahteve glede označevanja iz odstavka 1 omejijo na ustrezne podatke o proizvodu.

3. Pri razmnoževalnem materialu ali sadni rastlini sorte, ki je bila gensko spremenjena, mora biti na vsaki etiketi in dokumentu, uradnem ali ne, ki je pritrjen na material ali ga spremlja v skladu s to direktivo, jasno označeno, da je bila sorta gensko spremenjena, gensko spremenjeni organizmi pa morajo biti označeni.

POGLAVJE 5

IZVZETJE

Člen 10

Lokalni promet

1. Države članice lahko izvzamejo:
 - (a) iz uporabe člena 9(1) majhne pridelovalce, katerih pridelava in prodaja razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin sta namenjeni končnim uporabnikom na lokalnem trgu, ki se s pridelavo rastlin ne ukvarjajo poklicno („lokalni promet“);
 - (b) pregledov in uradnih inšpekcijskih pregledov, predpisanih v členu 13, razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin v lokalnem prometu, ki jih pridelajo takšne izvzete osebe.

2. Izvedbeni predpisi, ki se nanašajo na druge zahteve glede izvzetja iz odstavka 1 tega člena, še posebno glede „malih pridelovalcev“ in „lokalnega trga“, in na s tem povezane postopke se lahko sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

Člen 11

Začasne težave pri oskrbi

Ob začasnih težavah zaradi naravnih nesreč in nepredvidljivih okoliščin pri oskrbi z razmnoževalnim materialom in s sadnimi rastlinami, ki izpolnjujejo zahteve te direktive, se lahko v skladu s postopkom iz člena 19(2), sprejmejo ukrepi, povezani s trženjem razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, ki izpolnjujejo manj stroge zahteve.

POGLAVJE 6

RAZMNOŽEVALNI MATERIAL IN SADNE RASTLINE, PRIDELANI V TRETJIH DRŽAVAH

Člen 12

1. V skladu s postopkom iz člena 19(2), se odloči, ali so razmnoževalni material in sadne rastline, ki so pridelani v tretji državi in dajejo enaka zagotovila glede obveznosti dobavitelja, istovetnosti, lastnosti, zdravstvenega stanja, ravnega substrata, pakiranja, ureditve inšpekcijskih pregledov, označevanja in peča-

tenja, v vseh teh pogledih enakovredni razmnoževalnemu materialu in sadnim rastlinam, ki so pridelani v Skupnosti in izpolnjujejo zahteve in pogoje te direktive.

2. Do sprejetja odločitve, navedene v odstavku 1, lahko države članice do 31. decembra 2010 in brez vpliva na določbe Direktive 2000/29/ES uporabljajo pri uvozu razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin iz tretjih držav pogoje, ki so vsaj enakovredni tistim, ki so začasno ali za stalno določeni s posebnimi zahtevami, sprejetimi v skladu s členom 4. Če takšnih pogojev posebne zahteve ne predvidevajo, morajo biti pogoji za uvoz vsaj enakovredni tistim, ki se pri pridelavi uporabljajo v zadevni državi članici.

V skladu s postopkom iz člena 19(2) je mogoče datum, naveden v prvem pododstavku tega odstavka, za različne tretje države podaljšati do sprejetja odločitve, navedene v odstavku 1 tega člena.

Za razmnoževalni material in sadne rastline, ki jih država članica uvozi v skladu s svojo odločitvijo, sprejeto v skladu s prvim pododstavkom, ne veljajo v drugih državah članicah nobene tržne omejitve glede zadev, navedenih v odstavku 1.

POGLAVJE 7

UKREPI NADZORA

Člen 13

Uradni inšpekcijski pregled

1. Države članice zagotovijo, da so razmnoževalni material in sadne rastline med pridelavo in trženjem uradno inšpekcijsko pregledani, z namenom, da se preveri skladnost z zahtevami, določenimi v tej direktivi. V ta namen ima odgovorni uradni organ ob vsakem razumnem času prost dostop do vseh delov prostorov dobaviteljev.

2. Odgovorni uradni organi lahko v skladu z nacionalno zakonodajo določijo, da naloge iz te direktive izvaja po njihovem pooblastilu in pod njihovim nadzorom katera koli pravna oseba javnega ali zasebnega prava, oseba, ki je v skladu z uradno potrjenim statutom pristojna le za posebne javne funkcije, pod pogojem, da ta oseba in člani te osebe nimajo osebnih koristi, povezanih z ukrepi, ki jih sprejme.

V skladu s postopkom iz člena 19(2) je lahko pooblaščen vsaka druga pravna oseba, ki je ustanovljena v imenu odgovornega uradnega organa in ki deluje pod nadzorom takšnega organa, pod pogojem, da ta oseba nima osebnih koristi povezanih z ukrepi, ki jih sprejme.

Države članice uradno obvestijo Komisijo o svojih odgovornih uradnih organih. Komisija informacije posreduje drugim državam članicam.

3. Natančna pravila za uporabo odstavka 1 se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2). Ta pravila so sorazmerna s kategorijo zadevnega materiala.

Člen 14

Spremljanje na ravni Skupnosti

1. V državah članicah se na vzorcih opravljajo preizkusi ali, kadar je to primerno, testi, z namenom, da se preveri skladnost razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin z zahtevami in pogoji te direktive, vključno s tistimi, ki se nanašajo na zdravstveno varstvo rastlin. Komisija lahko organizira nadzor preizkusov s predstavniki držav članic in Komisije.

2. V Skupnosti se primerjalni testi in poskusi lahko izvajajo za naknadno kontrolo vzorcev razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin, ki so dani v promet v okviru določb te direktive, ne glede na to, ali so določbe obvezne ali neobvezne, vključno s tistimi, ki se nanašajo na zdravstveno varstvo rastlin. Primerjalni testi in poskusi lahko obsegajo:

- razmnoževalni material ali sadne rastline, pridelane v tretjih državah,
- razmnoževalni material ali sadne rastline, primerne za ekološko kmetovanje,
- razmnoževalni material ali sadne rastline, ki se tržijo v povezavi z ukrepi za ohranitev genske raznovrstnosti.

3. Ti primerjalni testi in poskusi iz odstavka 2 se uporabijo za uskladitev tehničnih metod pri pregledih razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin ter za preverjanje zadovoljivite pogojev, ki jih mora material izpolnjevati.

4. Komisija v skladu s postopkom iz člena 19(2) določi podrobne določbe za izvajanje primerjalnih testov in poskusov. Komisija obvesti odbor iz člena 19(2) o tehničnih ureditvah za izvajanje testov in poskusov ter o njihovih rezultatih. Če se pojavijo težave glede zdravstvenega varstva rastlin, Komisija o tem obvesti Stalni odbor za zdravstveno varstvo rastlin.

5. Skupnost lahko za izvajanje testov in poskusov, predvidenih v odstavkih 2 in 3, nameni finančne prispevke.

Finančni prispevki ne presegajo proračunskih sredstev, ki jih proračunski organ odobri za zadevno proračunsko leto.

6. Testi in poskusi, za katere se finančni prispevki Skupnosti lahko namenijo, ter podrobna pravila za zagotavljanje finančnih prispevkov se določijo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

7. Teste in poskuse, predvidene v odstavkih 2 in 3, lahko izvajajo samo državni organi ali pravne osebe, ki delujejo pod pristojnostjo države.

Člen 15

Pregledi na ravni Skupnosti v državah članicah

1. Strokovnjaki Komisije lahko v sodelovanju z odgovornimi uradnimi organi držav članic opravijo pregled na kraju samem, če je to potrebno za zagotavljanje enotne uporabe te direktive, predvsem pa zato, da preverijo, ali dobavitelji dejansko izpolnjujejo zahteve te direktive. Država članica, na ozemlju katere se opravlja pregled, mora strokovnjakom zagotoviti vso potrebno pomoč pri opravljanju njihovih nalog. Komisija obvesti države članice o rezultatih preiskav.

2. Podrobna pravila za izvajanje odstavka 1 se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 19(2).

Člen 16

Nadaljnji ukrepi držav članic

1. Države članice zagotovijo, da razmnoževalni material in sadne rastline, pridelani na njihovem ozemlju in namenjeni trženju, izpolnjujejo zahteve te direktive.

2. Če se med uradnim inšpekcijskim pregledom iz člena 13, ali v preizkusih, navedenih v členu 14, ugotovi, da razmnoževalni material ali sadne rastline niso v skladu z zahtevami te direktive, sprejme odgovorni uradni organ države članice ustrezne ukrepe, da tako zagotovi skladnost z določili te direktive, ali pa, če to ni mogoče, prepove trženje tega razmnoževalnega materiala ali sadnih rastlin v Skupnosti.

3. Če se ugotovi, da razmnoževalni material ali sadne rastline, ki jih trži določen dobavitelj, ne izpolnjujejo zahtev in pogojev te direktive, zadevna država članica zagotovi, da se proti temu dobavitelju sprejmejo primerni ukrepi. Če se dobavitelju prepove tržiti razmnoževalni material in sadne rastline, država članica o tem obvesti Komisijo in pristojne državne organe v državah članicah.

4. Vsi ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 3, se umaknejo takoj, ko se dovolj zanesljivo ugotovi, da bodo razmnoževalni material in sadne rastline, ki jih dobavitelj trži, v prihodnje ustrezali zahtevam in pogojem te direktive.

POGLAVJE 8

SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 17

Klavzula o prostem pretoku

1. Za razmnoževalni material in sadne rastline, ki izpolnjujejo zahteve in pogoje te direktive, ne veljajo tržne omejitve glede dobavitelja, zdravstvenega varstva rastlin, rastnega substrata in ureditve inšpekcijskih pregledov, razen tistih, predpisanih v tej direktivi.

2. Glede razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin rodov in vrst iz Priloge I države članice ne bodo uvajale strožjih pogojev ali tržnih omejitev, razen tistih, določenih v tej direktivi ali v posebnih zahtevah v skladu s členom 4, ali tistih, ki so veljale 28. aprila 1992, odvisno od primera.

Člen 18

Spremembe in prilagoditev prilog

Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 19(3) spremeni Prilogo I, da jo prilagodi razvoju znanstvenega in tehničnega znanja.

Člen 19

Odbor

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za razmnoževalni material in rastline sadnih rodov in vrst, v nadaljevanju „Odbor“.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje iz člena 4(3) Sklepa 1999/468/ES je en mesec.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

4. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 20

Prenos

1. Države članice najpozneje do 31. marca 2010 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členi 1(2) in (3), 2, 3, 5, 6, 7(2)(3)(4), 9(3), 12(2), 13(1), 16 in 21. Komisiji takoj posredujejo besedila navedenih predpisov ter korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo.

Navedene predpise uporabljajo od 30. septembra 2012.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Predpisi naj vsebujejo tudi izjavo, da se sklici v obstoječih zakonih in drugih predpisih na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, upoštevajo kot sklici na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

3. Države članice predložijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga zajema ta direktiva.

Člen 21

Prehodni ukrepi

Države članice lahko do 31. decembra 2018 na svojem ozemlju dovolijo trženje razmnoževalnega materiala in sadnih rastlin, pridobljenih od matičnih rastlin, ki so obstajale pred 30. septembrom 2012 in so bile pred 31. decembrom 2018 uradno potrjene ali so izpolnjevale pogoje za material CAC. Pri trženju so tak razmnoževalni material in sadne rastline na etiketi in/ali dokumentu označeni s sklicem na ta člen. Po 31. decembru 2018 se razmnoževalni material in sadne rastline lahko tržijo, če izpolnjujejo zahteve iz te direktive.

*Člen 22***Razveljavitev**

1. Direktiva 92/34/EGS, kot je bila spremenjena z aktom iz dela A Priloge II, se razveljavi s 30. septembrom 2012 brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv iz dela B Priloge II v nacionalno zakonodajo in njihovo uporabo.
2. Sklici na razveljavljene direktive se razumejo kot sklici na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi III.

*Člen 23***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih unije*.

Člen 24

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 29. septembra 2008

Za Svet
Predsednik
M. BARNIER

PRILOGA I

Seznam rodov in vrst, za katere se ta Direktiva uporablja

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europaea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf.

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva z zaporednimi spremembami

(iz člena 22)

Direktiva Sveta 92/34/EGS (UL L 157, 10.6.1992, str. 10).	
Odločba Komisije 93/401/EGS (UL L 177, 21.7.1993, str. 28).	
Odločba Komisije 94/150/ES (UL L 66, 10.3.1994, str. 31).	
Odločba Komisije 95/26/ES (UL L 36, 16.2.1995, str. 36).	
Odločba Komisije 97/110/ES (UL L 39, 8.2.1997, str. 22).	
Odločba Komisije 1999/30/ES (UL L 8, 14.1.1999, str. 30).	
Odločba Komisije 2002/112/ES (UL L 41, 13.2.2002, str. 44).	
Uredba Sveta (ES) št. 806/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 1).	Samo točka 7 Priloge II in točka 28 Priloge III
Direktiva Sveta 2003/61/ES (UL L 165, 3.7.2003, str. 23).	Samo člen 1(5)
Direktiva Komisije 2003/111/ES (UL L 311, 27.11.2003, str. 12).	
Odločba Komisije 2005/54/ES (UL L 22, 26.1.2005, str. 16).	
Odločba Komisije 2007/776/ES (UL L 312, 30.11.2007, str. 48)	

DEL B

Roki za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo in njihovo uporabo

(iz člena 22)

Direktiva	Roki za prenos v zakonodajo	Datum začetka izvajanja
92/34/EGS	31. december 1992	31. december 1992 ⁽¹⁾
2003/61/ES	10. oktober 2003	
2003/111/ES	31. oktober 2004	

⁽¹⁾ Glede členov 5 do 11, 14, 15, 17, 19 in 24 je treba pri izdelavi načrta iz člena 4 datum izvajanja za vsak rod ali vrsto, iz Priloge II, določiti v skladu s postopkom, predvidenim v členu 21. (Glej člen 26(2) Direktive 92/34/EGS).

PRILOGA III

Korelacijska tabela

Direktiva 92/34/EGS	Ta direktiva
Člen 1(1)	Člen 1(1)
Člen 1(2)	—
Člen 1(3)	Člen 18 spremenjen
—	Člen 1(2)(3)
Člen 2	Člen 1(4)
Člen 3(a), (b)	Člen 2(1), (2)
—	Člen 2(3), (4)
Člen 3(c)–(f)	Člen 2(5)–2(8) spremenjen
Člen 3(g)–(h)	—
Člen 3(i)–(j)	Člen 2(9)–(10) spremenjen
Člen 3(k) (i in ii)	Člen 2(11)
Člen 3(k) delno	Člen 13(2) spremenjen
Člen 3(l) (m)	Člen 2(12), (13)
Člen 3(n)	—
Člen 3(o)	Člen 2(14)
Člen 3(p)	—
Člen 4(1)	Člen 4 spremenjen
Člen 4(2)	—
Člen 5	—
—	Člen 5
Člen 6	—
—	Člen 6
Člen 7	Člen 15
Člen 8(1)(2)	Člen 3(1) (a), (b) spremenjen
—	Člen 3(2)
—	Člen 3(3)
Člen 8(3)	Člen 3(4) spremenjen
Člen 9(1)	Člen 7(1)
—	Člen 7(2)
Člen 9(2) (i), (ii)	Člen 7(3) (a), (b) spremenjen
Člen 9(2) končna določba	Člen 7(4) spremenjen
Člen 9(3)	Člen 7(5)
Člen 9(4)	—
Člen 9(5)	Člen 7(6)
Člen 9(6)	Člen 7(7)
Člen 10(1)(2)	Člen 8(1)(2) spremenjen
Člen 10(3)	—
Člen 11	Člen 9 spremenjen
Člen 12	Člen 10
Člen 13	Člen 11 spremenjen

Direktiva 92/34/EGS	Ta direktiva
Člen 14	Člen 17(1)
Člen 15	Člen 17(2) spremenjen
Člen 16	Člen 12
Člen 17	Člen 13(1) spremenjen
Člen 18	Člen 13(3) spremenjen
Člen 19(1)	Člen 16(2)
Člen 19(2)	Člen 16(3)
Člen 19(3)	Člen 16(4)
Člen 20	Člen 14
Člen 21(1)(2)	Člen 19(1)(2)
Člen 21(3)	Člen 19(4)
Člen 22(1)(2)	Člen 19(1)(3)
Člen 23	—
Člen 24(1)	Člen 16(1)
Člen 24(2)	—
Člen 25	—
Člen 26	Člen 20
—	Člen 21
—	Člen 22
—	Člen 23
Člen 27	Člen 24
Priloga I	—
Priloga II	Priloga I
—	Priloga II in III